

Stimula

SĂPTĂMINAL DE INFORMAȚII ȘI OPINII DEMOCRATICE • ARAD ■ ANUL II (18) Nr. 8 ■ 6—13 Martie 1992

Alegerile locale au trecut, iar noi am rămas iarăși singuri cu grijile noastre de zi cu zi. Scăpați din febra campaniei electorale, ne-am amintit din nou de cozile noastre, de salariile care sînt tot mai mari în aparență, după atîtea indexări ale sărăciei naționale, însă acoperă din ce în ce mai puțin costul în creștere al vieții, de prețurile a căror sarabandă ametoare întrece orice închipuire. Sîntem din nou noi, cei mulți, săraci și speriați de viitor, avînd drept unică avere speranța. Și sînt tot ei, cei care se străduiesc să se pună în fața istoriei, încercînd să minimalizeze importanța victoriei noastre din fața urnelor, în strădania de a mai întîrzi cu o clipă ceea ce este în firea lucrurilor să se întimplă. Îmbuibăți ani de zile pe seama lășității de care au dat dovadă, integrîndu-se și colaborînd

O CLIPĂ DE LUCIDITATE

activ cu un sistem totalitar infernal, nu pot concepe că acum, deodată, era lor este pe cale de a apune. Se agită cu dinții de putere, improșcînd cu noroi pe aceia care au făcut marea greșală de a fi demni. Lor, demnitățile le este străină prin definiție. Iar noi, cu gîndul la grijile noastre cotidiene, li subapreciem și de multe ori, chiar, ne mai lășăm înșelați de propaganda mizerabilă.

În lășăm să maculeze simboluri sfînte ale neamului nostru, fără să ne gîndim că astfel ne negăm propria istorie. Spirite declasate, depreciate de un etilism cronic, biblie în pagini de ziar toată mizeria găunoasă a unei epoci pe care ne-a plăcut să credem că am aruncat-o la lada de gunoi a istoriei. În numele unui fals patriotism de paradă, sînt terfelite sentimentele cele mai curate. Iar noi, cu grija la coșul zilnic, le înghițim pe toate, fără să ne revoltăm, fără să-i punem la punct pe infami. Eventual, comentăm la vreo coadă ultimele murdării, dar numai pînă cînd răspîndim de serviciu încep acțiunea de dezinformare. Căci aceștia merg mină în mină, cei de la cozi, cu mișunile pe care ani de-a rîndul le-au îndeplinit cu ostrie, cu propagandistii de la gazetă. Toti o apă și-un pămînt.

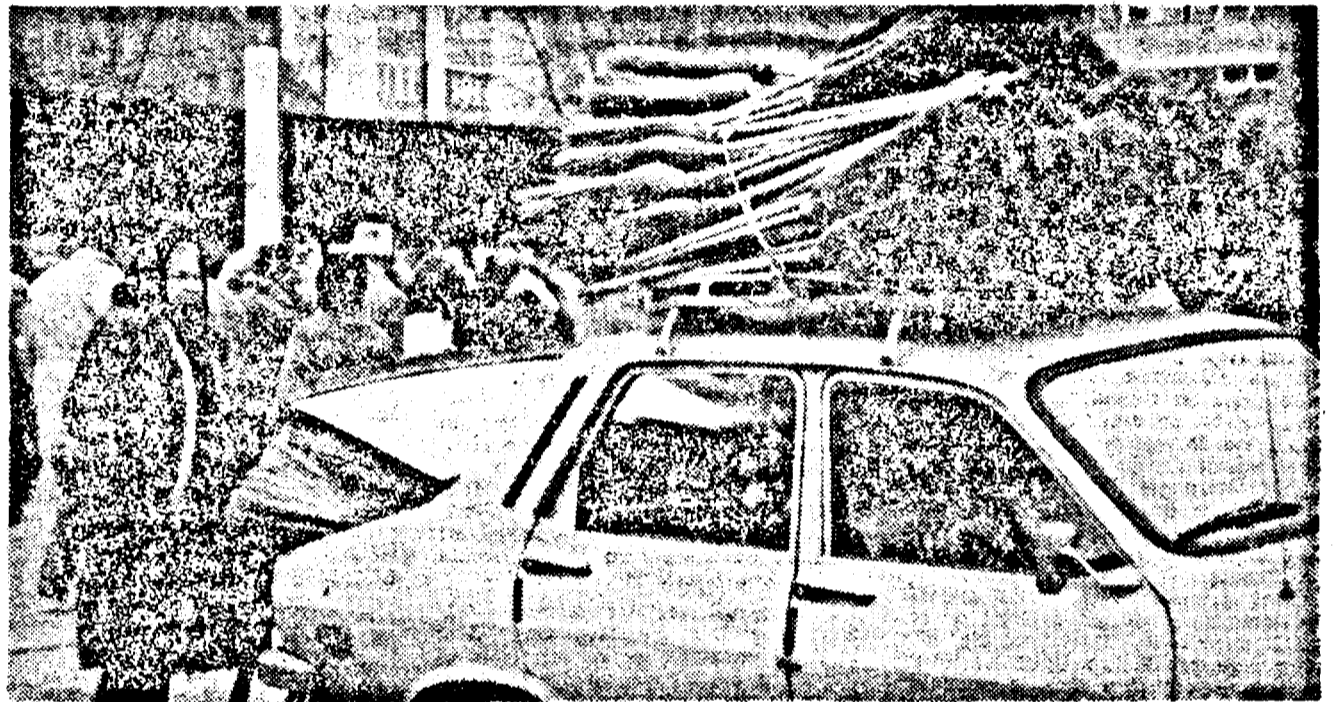
Alegerile locale au trecut. Rămîne numai spaima de viitor a ne-aleșilor. Teama de un viitor în care nu vor mai avea ce căuta minciuna, corupția, domnia bunului plac al cîtorva, adică tremal acele componente care i-au făcut pe ei tari. Frica unora, care în aburii unui etilism care începe să li caracterizeze, li acuză pe alții de elitism. De fapt, rămîne doar grăoza gunoalelor în mătura care li va șterge de pe această pagină nouă a istoriei.

Iar noi, printre atîtea alte griji legate de ziua de mîine, de salariile noastre sau de sarabanda ametoare a prețurilor, poate vom găsi o clipă, o clipă doar, de luciditate. Atunci, va fi adevăratul lor sfîrșit, căci le va rămîne doar uitarea. Pentru că igno-rîndu-li, li vom uita.

Victor APOSTOL

Cu ocazia zilei de 8 martie, tuturor cititoarelor noastre le dorim numai bucurii!

Redacția

LA GĂMENI NOI, MATURI NOI!

O PRIMĂRIE PENTRU ARĂDENI

În urma alegerilor locale, Consiliul local al Primăriei

municipiului Arad are următoarea componență

Moțiu Traian — ing., PNTCD	Dănețiu Ștefan — ing., PNL	Moș Ioan — ing., PUNR
Nagy Alex. — av., UDMR	Nicolai M. — medic PNTCD	Popa Ioan — econom. PUNR
Neamțu Sorin — ing., PSDR	Pop Vasile — preot, FSN	Ardelean Aurel — prof. MER
Hărdău Cornel — ing., PAC	Crisnic Ioan — medic, FSN	Henț Mircea — ing., PNI.-at
Tusz Francisc — ing., UDMR	Cojocaru Ghe. — ing., FSN	Parpală Caius — ing., PNI.-at
Popa Dorel — ing., PNTCD	Văran Ioan — actor, FSN	Matica C. — med. vet. PDAR
Văgălău Voicu — medic, PNL	Seculici Ghe. — arh., FSN	Atanasiu L. — ing., P. Republ.
Darida Ioan — arh., UDMR	Cira Octavian — matem. FSN	Szellner M. — prof., For. Ger.
Dirzu Vasile — lăcătuș, PSDR	Dima Traian — muncitor, FSN	Cosma Ioan — muncitor, Ind.
Muscă Viorel — medic PNTCD	Iuga Ioan — med. vet., FSN	Bobar Ioan — ing., PNL
Murvay Nic. — ing., UDMR		

În funcția de viceprimar al municipiului Arad a fost ales domnul ILEA CRISTIAN-SORIN, PNL.

Urăm d-lui primar MOISESCU CRISTIAN și consilierilor săi mult succes!

COLȚUL

MELOMANULUI

Geniul lui Bach se relevă prin permanența sa descoperire de către profesioniști și melomani, de senzația de prosepțime, de justificarea multor noutăți de limbaj prin prezența lor, ca simbur sau rădăcină, în muzica lui.

Sigur, toate acestea se transmit auditorului prin intermediul interpretelor. Dirijorul CRISTIAN GEORGE NEAGU, cu mica formație în care solisti la viole au fost VICTOR VARADI și ENDRE SZOCS, au reușit acest lucru. De fapt trebuie subliniat că și ceilalți membri ai grupului au fost practici solisti și poate și de aceea s-a realizat unitatea și acuratețea, maleabilitatea, care au dus la o expresie pregnantă a Concertului brandenburgic nr. 6.

PRIMĂ AUDIȚIE ROMÂNEASCĂ LA FILARMONICĂ

Ca primă audiție românească ne-a fost prezentat Concertul pentru pian și orchestră al clujeanului EDUARD TERENYI — lucrare realizată în două mari secțiuni, cea de-a doua jucând rolul părților a II-a și a III-a. Privind schematic forma concertului mi-am zis, în timpul audiției, că aici ar fi vorba de o lucrare programatică, având în vedere noutatea formei, plasticitatea deosebită a muzicii, multiplele alternanțe de tempi, varietatea dinamică, o bogată orchestrație, în care instrumentele de percuție au fost ridicate la rangul celorlalte compartimente.

Dacă prima secțiune ne-a sugerat tensiuni dramatice, cu explozii de revoltă disperată, întrerupte de momente de grave meditații și liniști impuse — cea de-a doua a adus luminizitate, corespunzătoare trezirii speranțelor, unde umbrele mai persistă, evocând neliniștile și îndoielile noastre actuale, dominând totuși elanurile înnoiri.

Acest program mi-a fost confirmat și detaliat de însuși autorul, prezent la concert, care a dezvăluit că a conceput lucrarea în două etape: prima în ultima perioadă a „epocii de aur”, iar a doua după evenimentele din decembrie 1989. Să nu uităm rolul extraordinar al libertății de exprimare a muzicii instrumentale, de care au uzat unii compozitori curajoși, în condiții de strictă cenzură.

Relativ puținii auditori, între care unii foarte tineri, au fost captați de această muzică bine realizată, vitalizată de o orchestră bună, aprecierea aparține compozitorului, un foarte exigent profesor al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” și de apreciatul pianist Remus MANOLEANU, receptiv și la noua noastră creație.

Același solist a înălțat, din primele momente, bănuiala că resursele îi vor ceda în monumentalul Concert nr. 7 în re minor pentru pian și orchestră de SERGHEI RAHMANINOV. Modelarea unitară a lucrării, elanul și generozitatea sonorităților postromantice, robustețea cu care, a executat mai cu seamă cadentele, ne-a dat impresia că însuși autorul — la rîndul lui un titan al pianului — ar fi fost satisfăcut.

Subliniem și seriozitatea, precizia, eficiența gesturilor dirijorului C.G. Neagu care a mai adăugat o victorie în lupta pentru propagarea marii muzici.

HUGO HAUPTMANN

Aradul după al doilea tur de scrutin...

Am participat ca observator al Convenției Democratice la Secția de votare Nr. 35 situată la periferia municipiului Arad.

În 9 februarie 1992 observatorii din partea puterii și acolii acestora au lipsit cu desăvîrșire. Oare erau prea siguri de victorie? La al doilea tur de scrutin au apărut observatorii din partea tuturor formațiilor interesate. Dacă reprezentanta Vetrei Românești a avut o atitudine corectă, civilizată, reprezentantul Ecologiștilor (?) a afișat o aroganță specifică actualilor (încă) stăpîni. El a încitat tot timpul și a reacționat cu limbaj violent la orice referire asupra FSN-ului. Tînărul era așa de indoctrinat încît folosea la comandă toate calomniile apărute atît în „Adevărul SRL” local cît și în fluturașii lipiți peste tot; începînd de la „asasinarea lui... Cuza și... Iorga de către Convenția Democrată(?)” pînă la tot felul de invective la adresa candidatului Convenției.

Ca peste tot, și la această secție au apărut omisiuni în listele de alegători, sau prezența încă a unor persoane decedate sau plecate din țară. La primul tur de scrutin s-au prezentat 783 votanți din 1300, scorul fiind de 397 la 205 pentru reprezentantul Convenției. Duminică s-au prezentat numai 670 alegători, domnul G. Moiescu avînd acum un plus de 23 voturi!

Ca observator de la începutul votării pînă la comunicarea rezultatului, am tras următoarele concluzii:

1. Mulți dintre cei care au votat prima dată, îndeosebi tinerii și cei cu nume unguresc nu s-au prezentat a doua oară. (secția 35).

2. Au apărut la un moment dat „în corpore” oameni cu Buletine de identitate noi emise la sfîrșitul anului 1991, care nu au votat în februarie, mulți nefigurînd pe listele de alegători, fiind născuți pe alte meleaguri decît cele arădene, cu preponderență în Moldova (secția 35).

3. Locuitorii vechilor cartiere arădene, cum ar fi Pirneava, Gai, Grădiște, acolo, unde de veacuri oamenii trăiesc în bună pace, au dat girul lor cu mare cîștig de cauză Convenției Democratice, nefiind influențați de propaganda șovină. La fel s-a întîmplat și în cartierele muncitorești (Vlaicu, Micalaca nouă).

4. În cartierele de unde a plecat populația germană, fiind înlocuită cu „veniturile” (Slnnicolaul Mic) FSN-ul a cîștigat detașat. În centru voturile au fost împărțite.

5. Numai uniți am reușit și vom reuși în continuare. Imediat după aflarea rezultatului domnul profesor doctor Virgil Feier a spus: „Acel partid care va ieși din Convenția Democrată va comite un act antinațional”.

După Timișoara trenul Democratiei a intrat pe la Curtici și a prins undă verde de-a lungul magistralei CF200 pînă la București. Toate gările importante de pe acest parcurs aparțin acum Convenției Democratice: Curtici, Arad, Deva, Sibiu, Făgăraș, Brașov, Sinaia, Cîmpina, Ploiești, București.

EMIL VANCU

M & N

S.C. M & N S.R.L. organizează excursii săptămînale în Ungaria și Yugoslavia. Informații la telefon 1 29 76.

Inscrieri la magazinul DODI, str. TRIBUNUL DOBRA nr.

8, între orele 9-11,30 și 17-19.

VREMURI NOI

Cooperativa de INVALIDI VREMURI NOI Arad str. Cozia nr. 2, vinde din stoc tăvițe alimentare din carton, plicuri salar de diferite dimensiuni, la prețuri avantajoase.

De asemenea execută la comandă din carton cutii de diferite dimensiuni. Informații suplimentare la telefon 1 36 65 — 1 61 38.

Am primit spre publicare:

Vă trimitem alăturat un „COMUNICAT” privitor la o activitate în care sîntem implicați:

Vă rugăm să-i dați rublicității și sperînd că ne veți înțelege. Vă mulțumim anticipat.

Președinte, CHOMIUG ARTUR,
Secretar, STUPARU DUMITRU

COMUNICAT

Așa după cum a anunțat Agenția ROM-PRESS — anunț preluat de presa internă, cît și de cea externă — în ziua de 1 februarie a.c., la Cluj, s-a constituit PLATFORMA REGALĂ „10 MAI”. Declarația de constituire a fost semnată de reprezentanții FRONTULUI REGALIST ANTITOTALITAR PENTRU UNITATE ȘI LIBERTATE (FRACUL) — Cluj, SOCIETATEA AMICII REGE-LUI MIHAI PENTRU ISTORIE ȘI SUVERANITATE (SARMIS) — Timișoara, SOCIETATEA AMICII REGE-LUI MIHAI (ARM) ARAD ȘI PARTIDUL LIBERAL MONARHIST DIN ROMÂNIA (PLMR) — București.

Platforma mîlțează pentru hotarele din 1918, Constituția din 1923, prosperitatea din 1938 și Suveranitatea din 1947, folosindu-se de mijloace exclusiv legale.

Ulterior au aderat la această SOCIETATEA CULTURAL-ISTORICĂ „REGELE BUREBISTA” — Botoșani, UNIUNEA NAȚIONALĂ PENTRU ȚARA ȘI REGE — București, UNIUNEA CONSTITUȚIONALĂ MONARHICĂ ȘI PARTIDUL REVOLUȚIEI CREȘTIN-DEMOCRAT.

Cu prilejul întrunirii de la Cluj, s-a mai hotărît convocarea unui Congres al tuturor formațiilor monarhiste politice și nepolitice din România, avînd ca etapă pregătitoare, în ziua de 14 martie a.c., la București.

S-A FĂCUT DREPTATE

Un candidat la funcția de primar al municipiului Arad a susținut ideea construirii unei fabrici de siringi unifolabile, la marginea orașului. Obișnuit cu exproprierea în forță, nici nu și-a pus problema obținerii acceptului adevăraților proprietari ai terenului cu pricina. Aceștia s-au trezit că, profitîndu-se de unele inadvertențe ale Legii fondului funciar, se încearcă practic a li se lua înapoi pămîntul pe care l-au primit doar de cîteva luni, propunîndu-li-se un schimb total neconvenabil. Despre situația lor ziarul nostru v-a informat într-un număr anterior. De aceea am crezut că este de datoria noastră de a publica răspunsul primit la sesizarea celor în cauză de la Direcția Generală de Fond Funciar, Cadastru, Geodezie și Organizarea Teritoriului. În sfîrșit, unor oameni li s-a făcut dreptate!

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI ALIMENTAȚIEI

Direcția Generală de Fond Funciar, Cadastru, Geodezie și Organizarea Teritoriului
Nr. 56154 din 19 febr. 1991

La petiția adresată Parlamentului României vă facem cunoscute următoarele:

— La Ministerul Agriculturii și Alimentației a fost primită scrisoarea nr. 487/1991 cu privire la efectuarea unor schimburi de terenuri între consiliile de lichidare a și UTVINIS.

— Răspunsul M.A.A. nr. 47338 din 19 dec. 1991 către O.C.O.T. Arad a fost următorul: „M.A.A. nu poate aproba cele două documentații din următoarele considerente:

1. Pentru schimbul de teren între comisia de lichidare a CAP Sincleani și S.C. Uviniș nu se prezintă acordul S.G. Uviniș și Departamentului Societăților Comerciale cu Capital de stat;

2. Prin schimburile propuse, terenurile ce se primesc de către Comisiile de lichidare sînt situate la distanțe mari de intravilanul localităților. În aceste situații considerăm că schimburile propuse nu sînt echitabile din punct de vedere al depărtării de intravilanul localităților chiar dacă terenurile sînt de aceeași clasă de calitate;

3. De asemenea considerăm necesar ca aceste schimbări să fie prezentate și discutate în adunările obștești ale localității în cauză, unde cetățenii cu drept de proprietate asupra terenurilor ce fac obiectul schimbului să-și prezinte punctul de vedere.

— Se restituie documentația”.
Față de cele de mai sus rezultă că orice intenție în sensul arătat de dvs. în petiție este inoperantă

Director general
ing. CREINEANU GHEORGHE

N.R.: Pentru explicații suplimentare vom reveni în următorul număr.

PANTERA ROZ

S.C. SIROM S.R.L., prin barul „PANTERA ROZ” din Calea Timișorii 144, vă propune un popas plăcut într-o ambianță intimă. Vă stăm la dispoziție cu produse de calitate, dintre care unele le puteți găsi în exclusivitate la „PANTERA ROZ”

Un magazin pentru toate virstele

Multă lume trece în pe Bd. Revoluției, a remarcat în ultimele săptămîni o activitate de renovare intensă a spațiului ce a adăpostit fostul magazin „Eva”. Spre sfîrșitul lunii februarie, prin vitrine, privirile curioase remarcă jocuri de negru și alb reflectate de oglinzi într-un interior elegant care își aștepta marfa și clienții.

Prima zi, 27 februarie, primul client, primele recorduri: 700 000 lei încasări în numai patru ore și numai din articole de industrie ușoară.

Magazinul, numit acum „Eva Romaus”, aparține firmei cu același nume, avînd doi asociați: doamna Ana Corodan, gestonara vechiului spațiu și domnul Liviu Vrinceanu. Marfa expusă acoperă o gamă largă de articole vestimentare: confecții, tricotate și pantofi pentru femei, bărbați și copii. Un colț este destinat produselor electronice ale firmei „Orion”. Șirul de oameni care, la ora documentării noastre, așteptau să intre este o dovadă a calității articolelor dar și a prețului. De altfel, aici nu veți găsi marfa turcească de care sînt pline buticurile ci, pe lângă produsele autohtone, sînt puse în vânzare și cele din Taiwan, Filipine sau Singapore. De mare căutare erau pantalonii din bumbac tip „Bermude” pentru femei. În două variante la prețuri de 576 lei, respectiv 1082 lei, fabricați în Singapore. Cu toate neajunsurile provocate de aglomerația din interior (inclusiv o vitrină spartă), personalul angajat a reușit să fie la înălțimea cerută de un comerț civilizată și modern. O deservire promptă și politicoasă îi ajută pe cumpărători să găsească în scurt timp exact ceea ce doresc și ce îi aranjează cel mai bine. Marfa de calitate la prețuri medii într-un decor elegant și cu o servire fără cusur sînt, deci, atribuțiile noului spațiu comercial deschis în centrul Aradului.

În ce privește viitorul, patronii sînt preocupați de găsirea unor noi surse de aprovizionare, luînd deja legătura cu o serie de producători din Arad, Oradea, Timișoara și Satu-Mare. Aceasta deoarece produsele românești merită și ele un loc pe rafturi concurend de multe ori cu altele în privința calității, și chiar a prețului.

S. C. KOSYK

S.C. „KOSYK” S.R.L. este o firmă româno-germană care a deschis o casă de schimb valutar pe Bulevardul Revoluției nr. 86. Aflat de mai multe săptămîni în renovare, spațiul ce a adăpostit anterior un depozit-magazin cu obiecte de mobilier a primit acum o nouă înfățișare și destinație. După cum spune panoul publicitar de la intrare, aici va fi și sediul unei bănci cu capital român și german al aceleiași firme. Deocamdată însă, în condițiile create de noua decizie a executivului în privința operațiunilor cu valută, și viitorul acestei case de schimb devine incert. Un lucru sigur este că în incinta holului funcționează și un Stand de vânzare al revistelor germane.

Odată cu privatizarea sectorului serviciilor, adică acordarea spațiilor în locație de gestiune, a început, și în acest domeniu, să se simtă un vînt de schimbare. Frizerii, coafurii, ateliere foto sînt în renovare iar altele noi au apărut în cele mai diverse locuri. Faptul că unora le merge foarte bine deși vadul nu este atât de „comercial” este o dovadă a calității serviciilor și a profesionalismului personalului.

INVITAȚIE LA COAFURĂ

Un astfel de loc, unde oricînd ai intra va trebui să îți loc și să aștepti nefiind singurul client, este coafura „Irina” de pe strada E. Varga nr. 23. Doamna Irina Borzac este patron și singurul angajat al firmei SC „Irina” SRL. Deși a fost șefa unității de coafură de pe strada Eminescu a preferat o privatizare acasă, într-o cameră cu intrare din curte. Amenajată cu gust, încăperea este dotată cu toate cele necesare activității de înfrumusețare a părului: trei uscătoare de par cu cască, o chiuveță, o oglindă mare, etc și urmează să primească noi dotări. Avînd în vedere că unele operațiuni precum „permanentul” necesită timp mai mult (2-3 ore), pentru a face mai plăcută așteptarea va fi pus un televizor și amenajat un colț cu cafele și sucuri. În privința prețurilor vă asigurăm că sînt mai mult decît acceptabile: permanent (inclusiv pălat și tuns) 300 lei, vopsit 400-500 lei, tuns 50 lei, uscat (cu sau fără bigudiuri) 100 lei.

Cu toate că, așa cum spunem la început, doamna Borzac nu duce lipsă de clienți, fiind aproape tot timpul ocupată, invităm femeile care vor să fie în linia model și în privința părului, să o viziteze.

PREȚURI ALE FLORILOR, simbătă, 29 februarie

Simbătă, 29 februarie, ultima zi de iarnă calendaristică, piețele orașului ofereau flori din primele recolte ale anului. La loc de cinste, garoafele domină încă mesele vinzătorilor atît coloristic est și numeric. Prețurile diferă după mărime, grad de înflorire și mod de ambalare, între 55 și 70 lei firul, ambalajul de celofan fiind 40-50 lei. Frezia, o altă recentă apariție în piețe, cu tulpina fragilă dar o mireasmă deosebită se vindea la 30-35 lei firul. Lălelele, deocamdată în ghivece, puteau fi cumpărate la 140-150 lei iar țiclamenul, tot în ghiveci, costa între 200 și 400 lei. Zambilele, cu elopotei albi sau albaștri, erau oferite cu 200 lei ghiveciul. Pe străzi au apărut coșurile cu buchetele de ghiocei cu 10-15 lei precum și alți vestitori ai primăverii din polene și păduri: albăstrele, toporăși, etc.

O FLOARE PENTRU CEI DRAGI UN AVION NUMIT „RITA”

Am intrat în prima lună de primăvară. Martie, luna mărtisorului, luna cadourilor, este cea mai frumoasă din cele 12 fiice ale anului și datorită florilor care încep să apară peste tot. Multe alte cadouri de valoare mai mare sînt acum puse în umbră de un mic buchet de ghiocei sau frezii, oferite din inimă persoanei dragi.

Printre atîtea buticuri și baruri, precum primii ghiocei de sub zăpadă, își fac apariția și florăriile particulare. O astfel de unitate am vizitat zilele trecute pe strada E. Varga nr. 39. Este vorba de florăria firmei SC „Rosa” SRL, deschisă de numai o săptămîină într-o încăpere a casei, aranjată funcțional dar și cu gust. Cu toate că este încă în curs de amenajare, pentru a nu scăpa zilele premergătoare lui 1 Martie, a fost și este deschisă zilnic între orele 9-19 iar simbăta între orele 9-14. Ca aspect înfățișat, pe lângă flori: garoafe la 55 lei, țiclamen la 250 lei și ficus la 500 lei, sînt oferite clienților și legume timpurii: salată 12 lei bucata și gulioare.

Iată deci o adresă utilă și o firmă pe care, mai ales în luna cadourilor, vă sfătuim să nu oocoliți.

GEOGRAPHICA

VANDALII DISTRUG ARTA MAYA INTR-O PEȘTERA DIN GUATEMALA

Vandalii din Guatemala au distrus 23 din cele 90 de desene cunoscute în Naj Tunich, singura peșteră descoperită pînă acum care conține un mare număr de inscripții Maya și lucrări de artă.

Arheologul american James E. Brady, care a condus o acțiune de investigare a locului, a anunțat vandalismul în jurnalul științific al Societății „National Geographic”. În unele cazuri desenele au fost mizgălite cu noroi; altele au fost zgiriate sau lovite cu un obiect dur. Citeva au fost complet șterse de pe pereți. Brady a afirmat că nu sînt semne că peștera ar fi fost jefuită în timpul atacului. Guatemala a organizat acum un corp de pază la Naj Tunich.

„Arheologii care lucrează ani de zile într-un loc își stabilesc o legătură cu acesta, care este intensă și personală” spune Brady. „Pentru mine munca de căutare a inscripțiilor, a desenelor, era ca și cum aș fi condus o anchetă despre asasinarea celui mai bun prieten”.

PE URMELE UNUI PRECOCE PUI DE LUP ARCTIC

I-au numit „Supercătelul”. Biologul L. David Mech, care a studiat lupii de pe insula Ellesmere din Oceanul Arctic din 1986, a rămas uimit de un pui de lup pe care l-a găsit în vizita din 1990. „Era vioi, trebuia să facă zece pași pentru fiecare pas de adult iar bolovanii tundrei erau ca niște dealuri pentru el”, spune Mech. „Dar se ținea aproape”.

Mech a studiat haita de la prima sa expediție în Ellesmere. Anul trecut s-a ocupat doar de trei adulți: Mom, femela cu cea mai mare creștere în ultimii ani; Whitey, mama „supercătelului”, văzută prima oară de Mech în 1987 și acum în primul ei an ca mamă; și Left Shoulder, un mascul din 1988.

Lupii, de obicei, nasc patru pînă la șase pui, dar „Supercătelul” a fost singurul „copil” în 1990. Mech nu știe dacă a fost unic sau ceilalți au murit la naștere. Este însă convins de precocitatea acestuia. Puiul s-a deplasat din vizuină la un loc de întîlnire la vîrsta de 7 săptămîni, o săptămîină mai devreme decît normal și a făcut drumuri de mai mult de 22 km cu haita, cu 10 km mai mult decît puii observați de Mech anterior.

(„National Geographic” oct. 1991)

Aparatul sovietic MIG-29 ar putea fi cel mai „agil” avion cu reacție construit vreodată. Unii experți îl consideră de interes pentru NATO ca o alternativă ieftină la aparatele occidentale.

Încă de la primul zbor al sovieticului MIG-29, efectuat în 1979, agențiile vestice de informații erau uimite de posibilitățile sale. După ce a devenit cel mai bun avion sovietic la mijlocul anului 1980, analiștii l-au observat performanțele în show-uri aeriene și au concluzionat că e într-adevăr bun, însă nu erau siguri cît de bun. A venit uniunea Germaniei și aviația germană „Luftwaffe” a devenit deodată posesoare a unei înalge escadrile de 24 de aparate MIG-29, care au făcut parte din flota aeriană de război a Germaniei de Est. Pentru prima oară experții vestici aveau șanse de a studia și zbura cu cel mai exotic turboreactor rusesc. Concluzia lor: MIG-29, julecăt numai ca o „mașină zburătoare” poate fi cel mai plăcut, cel mai prietenos de pilotat avion de vînațoare construit vreodată.

Intr-o riguroasă acțiune de evaluare de 6 luni, încheiată vara trecută, piloții de încercare germani au stabilit că aparatul poate vira strîns, poate face față unor solicitări mari și poate trage cu abilitatea unui pistol din Hollywood. Zboară încet cu 160 km/h viteza unui avion de pînză gen „Piper Cub” sau rapid cu Mach 2,5 pe măsura celui mai bun rival vestic. Suportă forțe centrifuge de 10, 11 ori forța gravitațională, mai mult decît poate rezista orice om și mai mult decît poate „trage” orice avion american de vînațoare (maxim 9G) înainte de a-și distruge motoarele.

„După două, trei zboruri, piloții noștri l-au îndrăgit” spune lt. col. Jurgen Krefit, care supraveghează integrarea lui MIG-29 în aviația germană. „Îl găseam ușor, agil și iertător”. Poate zbura la unghiuri de atac neobișnuite — unghiul unei pene plutind în aer — fără ca pilotul să piardă controlul. Aceasta dă avionului o extraordinară agilitate în luptele aeriene. „Poate pune botul pe un alt aparat de zbor ca nimeni altul” spune Krefit. De exemplu, urmărind un avion inamic într-un viraj strîns se poate ridica la un unghi de aproape 80° față de direcția de zbor pentru a-și lărgi cîmpul vizual spre țintă și a o doborî.

Ca rezultat al programului de teste, ministrul german al apărării a decis introducerea escadrilei în forțele sale aeriene. Acum, la o bază lângă Preschen, aproape de frontiera poloneză, 135 km sud-est de Berlin, piloții din cele două foste Germanii zboară pe 23 de MIG-29 ca unitate operațională. (Al 24-lea este împrumutat Statelor Unite pentru teste în Texas, la Fort Worth) „Este foarte rapid în manevre și poate întoarce foarte strîns” spune mr. Gerd Kranl unul din cei 16 piloți est-germani de MIG-29, integrați în Luftwaffe după unificarea. El și colegii săi poartă epoleții escadrilei „Fighting Fulcrums”.

Kranl spune că „Fulcrum” este mult superior lui „F-4 Phantom” aparatul de bază al aviației germane. „Luptînd cu el împotriva lui F-4 este ca și cum ai lovi ținte la un zbor de probă”. „L-am putea doborî oricînd”. Nu este întru totul surprinzător de vreme ce Phantom este un „luptător” al anilor '60. Dar în timpul luptelor simulate piloții germani au găsit că, în atac, MIG-29 este la egalitate cu cele mai bune avioane americane F-16 și F-15 „Impotriva lor, rezultatul depinde de îndemnarea pilotului” spune lt. col. Heinz Dengler, ofiter vest-german al escadrilei pentru siguranța zborului. La distanțele și vitezele unei lupte aeriene „avioanele sînt aproximativ egale — cine face prima greșală, pierde lupta”.

(„Time”, oct. 1991)

VA URMA

Pagină realizată de
Daniel OGNEAN

PROGRAM TV — WEEKEND — SATELIT

VINERI PRO 7

9,00 Muppet show; 9,30 Ciudata pe-deapsă a lui Harry (s. am.); 10,00 Doggie Hiwsar (r); 10,35 Ben Cropp (r); 11,35 Congresul dansează (f. comic austriac); 13,25 Băieți tari (s. act. am.); 14,30 Navarro (s. fr. crimi); 15,45 Perry Mason (s. am.); 16,55 Dreptate egală (s. cr); 17,55 Desene animate; 20,00 „Colt“ pt. siguranță (s); 21,00 Telegen; 21,15 Întoarcerea (f. comic); 23,25 Bal mascat (s. spiona); 0,35 Vis de groază în str. Elm (f. groază); 2,15 Echipa specială (s. am.); 3,05 MASH (f. comic am); 3,40 Răpitorii (f. engl. SF); 5,30 Campioni (f. engl. act)

SUPER CHANNEL

11,00 Purpuriu; 14,00 Afaceri japoneze; 17,00 Videoshow în direct; 19,00 Wyatt Earp (s. am.); 19,30 Eu, spionul (s. am.); 20,30 Știri interne; 21,00 Magazin sportiv; 22,00 America sălbatică (doc.); 0,00 Fratele, vagabondul (western am); Purpuriu.

RTL PLUS

10,05 Părintele Murphy; 10,55 Bogat și frumos (s. am.); 11,20 Dr. Welby (s. am.); 12,10 Unchiul Bill; 13,00 Duel familiar; 14,00 O familie groznică de drăcuță (s. am.); 14,30 Clasă de familie; 15,20 Povestea Springfield 16,05 Dallas (s. am.); 16,55 CHIP's (s. am.); 17,45 Rise — joc; 19,00 Pentru tineret; 19,45 Telegen; 20,15 Echipajul 214 (s. am.); 21,15 Căldură tropicală (s.); 22,10 Castel la lacul Wörth; (s. RFG); 0,05 Tutti fructi; 1,10 Fetelor, atenție! (f. erotic austriac); 2,30 Fata de societate (f. crimi am); 4,10 Succesul fan-fomei din operă (f. doc. fr.); 5,00 Formula 1 (rel)

EUROSPORT

10,00 Sănătatea; 11,00 Rezumate olimpice; 12,00 Raliu pe gheață; 13,00 Tenis; 15,00 Fotbal; 16,30 Știri motor-sport; 17,00 Sport Transworld; 20,00 Magazin mecanic; 20,30 Tenis; 22,30 Știri Eurosport; 23,00 Box; 0,30 Supereros; 1,30 Știri Eurosport 2.

SAT 1

9,30 Minunata Jeannie (r); 10,05 Întoarcere în Eden (r); 11,55 Hunter (r); 12,55 Roata norocului (r); 13,45 Telegara — știri; 14,35 Sub soarele californian (s. am.); 15,30 Minunata Jeannie (s. am.); 15,55 Știri; 16,05 Falcon Crest (s. am.); 17,00 Cagney și Lacey (s. am.); 18,05 Totul sau nimic — joc; 19,15 Bingo — joc; 19,45 Telegen; 20,20 Roata norocului; 21,05 Buletin meteo; 21,15 A muri și a lăsa să trăiască (f. am); 23,05 Nemilosul (crimi fr.); 0,45 Știri; 0,55 Film erotic american; 2,25 Rezumate Tenis; 3,10 Avandpremiera

SCREENSPORT

9,00 Eurobic; 9,30 sporturi nautice; 10,00 Baschet RFG; 11,30 Eurobic; 12,00 Călărie; 13,00 Hochei; 15,00 Motorsport; 16,30 Golf; 18,00 Fotbal argentinian; 19,30 Magazin schi; 21,00 Magazin sportiv; 21,30 Start!; 22,30 Kick box; 23,30 Baschet; 1,00 Box.

TV 5

9,00 Jurnal Canada; 10,00 În numele legii (r); 11,00 Evoluția secolului (r); 12,30 Magazin științific; 17,1: Nu trebuie să vi-am (r); 18,40 Lectii lb. franceză; 19,00 Concurs; 19,30 Știri; 19,55 10 de milioane de prieteni; 20,30 Jurnal Belgia; 21,00 Imagini totale (doc); 22,30 Varietăți; 0,00 Jurnal Franța; 0,20 Reportaje; 0,35 Magazin despre societate.

MUSIC TV

20,30 Formează numărul 1; 21,00 Ray Cokes; 23,00 Șlagărele MTV; 0,00 Re-

portaj; 0,15 Noutăți cinema; 0,30 Știri; 1,00 Pipp Dann; 2,00 Kristiane Backer; 4,00 Videoclipuri nocturne.

TELE 5

7,55 Bună dimineața Bino; 11,00 Pisica sălbatică (s. br.); 14,00 Model și polițist (r); 15,00 Bim-bam-bino?; 19,00 Model și polițist (s. am); 19,00 Hopp sau kopp (joc); 21,15 Seară de teatru; 22,50 Magazin; 23,40 Știri; 23,50 Bărbatul cu gheara de oțel (r); 1,30 Al treilea ochi (r);

SIMBĂTA PRO 7

9,05 2 creștari pt. un ținc (f. comic); 10,40 Mr. Belvedere (r); 11,05 MASH (r); 11,45 Hardcastle și Mc. Cormick (s. am); 12,45 Concurs pe pantă (f. am); 14,30 Aventura tehnologică (r); 15,30 Joc; 15,40 Congresul dansează (r); 17,35 Totul e în ordine (s. comic am); 18,05 Te-am binecuvântat (f. comic german); 21,00 Telegen; 21,15 Podul din Remagen (f. război am); 23,30 Judecată tare (f. cr. am); 1,05 Războiul lumilor (s. SF); 2,15 Vis de groază în str. Elm IV (r); 3,50 MASH (s. am); 4,30 Perry Mason (s. cr. am); 5,30 Campioni (s. engl.); 6,30 E voie să rzi (comedia am).

SUPER CHANNEL

8,30 Purpuriu; 15,00 Magazin sportiv; 17,30 Videoclipuri; 18,00 Forum tineresc; 19,30 Magazin turistic; 20,00 Videoshow Moda video; 20,30 Reportaj est-european; 21,00 Exemplar rar (f. am); 23,00 Intimplări adevărate; 0,00 Magazin sportiv; 0,30 Muzică ușoară; 1,30 Purpuriu

RTL PLUS

9,00 Konfetti; 11,10 Tom și Jerry; 11,35 Peter Pan; 12,00 Universul minunat; 14,05 Tarturungia; 14,30 Frații Mario; 15,00 Daktari (s. am); 16,00 Șeriful Lobo (s. cr. am.); 17,00 BJ și ursul (s. am); 18,45 Magazin TV; 19,15 Gophersii (comedia engl); 19,45 Telegen; 20,15 Casa plină (s. am); 20,15 Incercătură dublă (f. am); (sau în direct tenis!); 0,05 Gospodinele (IV — erotic); 1,35 Fetele stricate de pe Marte (f. erotic am); 3,10 Magazin pt. bărbați; 3,45 Gospodinele (r); 5,05 Fetele stricate (r); 6,35 Cpt. Power (s. SF).

EUROSPORT

10,00 Magazin sportiv; 11,00 Tenis; 13,00 Pancratia; 14,00 În direct: patinaj vitează femei; 21,00 Tenis; 23,00 Box; 0,00 Motociclism; 1,30 Schi alpin.

SAT 1

7,00 Matineu pt. copii; 11,00 Cagney și Lacey (r); 12,50 Roata norocului (r); 13,30 Forum economic; 14,00 Show turistic; 14,35 Nava spațială Enterprise (s. SF); 15,30 Gospodărie bărbătească (s. am. comic); 16,05 Punctul (f. comic german); 17,45 Imagini despre animale; 18,15 Club clip; 18,45 Joc; 19,45 Telegen; 20,20 Roata norocului; 21,15 Grecii cântă grecoaică (f. comic german); 23,10 Bărbat o bărbat!; 0,10 Alice, fiara și nesățulul (erotic fr. elvet); 1,30 Tenis; 2,00 „Svindal“ (f. elvetian); 3,30 Alice, ... (r); 4,55 Teletext

SCREENSPORT

9,00 Magazin schi; 10,00 Fotbal; 11,00 Motorsport belgian; 11,30 Baschet american; 12,00 Box Elveția (kick box); 13,00 Magazin sportiv; 13,30 NBA Chicago — Portland; 15,00 Fotbal; 16,00 Golf Europa; 18,00 Călărie; 20,00 Box; 21,30 Bowling universitar; 23,00 Motorsport pe gheață; 1,00 Box.

TV 5

9,00 Jurnal Canada; 10,00 Nord-sud (r);

11,00 Documentar; 12,00 Pină riurile curg...; 14,00 Jurnal Franța; 14,15 Orizont '93; 14,30 Ramdam; 15,00 Divan; 15,30 Pe placul lui D-zeu; 18,00 Felix; 18,40 Radio 21; 19,30 Știri; 20,00 Auto-viziune; 20,30 Jurnal Belgia; 21,00 Magazin maritim; 22,00 Telegen; 22,30 De dragul lui D-zeu (VI/5-s); 0,00 Telegen; 0,20 Magazin literar; 1,30 Ramdam (r).

MUSIC TV

14,30 XPO; 15,00 Ray Cokes; 18,00 YO!; 19,00 Săptămîna rock; 19,30 Marele tablou; 20,00 Top Europa 20; 22,00 Simbăta noaptea; 23,00 Zone de distracții; 2,00 Kristiane Backer; 4,00 Videoclipuri nocturne.

TELE 5

7,30 Bună dimineața Bino; 11,20 Tata reușește (r); 11,50 Koffer-Hoffer (r); 12,45 Zimbiți vă rog!; 14,30 Bim-bam-bino; 16,20 Teatru; 17,55 Magazin POP; 19,00 Cazul vecin (s.); 19,30 Lume sălbatică; 21,15 Minunatul aventurier (f. franco-italo-spaniol de aventuri).

DUMINICĂ PRO 7

9,35 Pit. Preston (s. am); 10,10 Cărțile trec noaptea (f. am); 11,40 Totul e în ordine (s.a.); 12,05 Te-am binecuvîntat (r); 13,35 Imperiul animalelor sălbatice (r); 14,35 Minunea (f. am); 16,45 Müller, poștaşul (Comedie germană); 18,20 Hardcastle și Mc. Cormick (s. act. am.); 19,30 Ochiul de moarte din Ceylon (f. aventuri Italo-franco-RFG); 21,00 Telegen; 21,15 Odissea submarinului Neptun (f. avent. Canada); 23,10 Bărbat în tălpi (f. crim. ital); 0,45 Prieznicul (f. spiona); 1,55 Ciudata pe-deapsă a lui Harry (r); 2,20 Judecată tare (r); 4,00 Războiul lumilor (r); 4,55 Cărțile trec... (r).

SUPER CHANNEL

9,30 Purpuriu; 13,30 Magazin turistic; 14,00 Lumea mine; 15,50 Sport; 16,30 Magazin turistic; 20,00 Moda Video; 20,30 Ultimul în vacanță (f. comic); 21,00 Portretul unui criminal (f. am); 23,00 Știri; 23,30 Concert; 0,30 Magazin cinema; 1,00 Purpuriu.

RTL PLUS

9,00 Pentru copii; 10,30 Stăpînul stelcelor (s. SF am); 12,10 Artă și memorie; 12,15 Talkshow; 13,30 Tata colonel (s. am); 14,00 Tata extraterestru (s); 14,30 Fam. Munster (s. am); 14,55 Ultraman (eul tainic) s; 17,05 Karate Tiger (f. act.); 18,45 Spitalul (s. am); 19,45 Telegen; 20,10 Concurs; 21,15 Căsătorie în vis 22,50 O-

glinda TV — magazin; 23,35 Prime Time (sau tenis); 23,50 Playboy; 0,20 Ore de dragoste; 0,50 Castelul Pompon Rouge (s. comic); 1,15 Canalul 4 (concert); 1,45 Intîlnire sub masa de la bar (f. RFG); 3,15 West-ternul din Colorado (f. italo-spaniol); 4,35 Unu (f. RFG); 6,05 Magazin pt. tineret.

EUROSPORT

18,00 Magazin sportiv internațional; 11,00 Tenis; 13,00 Transmisiuni directe; 23,00 Schi alpin; 0,30 Box.

SAT 1

7,00 Matineu pt. copil; 1,00 Grec caută o grecoaică (r); 13,40 Noutăți cinema; 14,05 Camera curioasă; 14,35 Nava spațială Enterprise (s. am. SF); 15,25 Gospodărie bărbătească (s. am); 16,00 Black, fulgerul negru (s. avent); 16,30 Ne simțim bine (f. am); 18,10 Prințul uleiului (f. western RFG-iug); 19,50 Club sportiv; 20,20 Roata norocului; 21,15 Educatoarea (f. RFG); 23,00 Talsow; 0,30 Sextet fără scrupule; 1,00 Rezumate tenis; 2,00 Ne simțim bine (r); 3,45 Teletext.

SCREENSPORT

9,00 Călărie; 10,00 Golf; 11,00 Magazin sportiv; 11,30 Concurs de dans; 12,30 Box; 14,30 Snooker; 17,00 Golf; 19,00 Schi din SUA; 20,30 Ciclism; 21,30 Atletism; 0,00 Golf; 1,00 Baschet; 2,30 Rezumate.

TV 5

9,00 Jurnal Canada; 10,00 Reportaj special (r); 11,00 Ora de muzică; 15,00 30 milioane prieteni; 15,30 Să nu crezi în cuvîntul bun (r); 17,25 Ora dreptății (r); 18,30 Pină riurile curg; 19,30 Știri; 20,30 Jurnal Belgia; 21,00 De la o săptămîna la alta; 22,00 Știri; 22,30 Răsculații (film istoric); 0,00 Telegen; 0,20 Noutăți cinema; 1,20 Poarta deschisă;

MUSIC TV

14,30 X P O; 15,00 Marele tablou; 15,30 Rock'n RAP; 10,30 Săptămîna rock; 20,00 Top America 20; 22,00 120 de minute; 0,00 XPO; 0,30 McAdangers Ball; 3,00 Rock'n RAP; 4,00 Videoclipuri nocturne.

TELE 5

7,30 Bună dimineața Bino; 11,15 Cazul vecin (r); 11,45 Minunatul aventurier (r); 13,30 Prima dragoste (r); 14,30 Lume sălbatică (r); 16,00 Bim-bam-bino; 19,20 Prima dragoste; 19,55 Criminala; 20,45 Tata reușește (s. am); 22,05 Judecătorul tinerilor (f. RFG); 23,45 Fotbal italian; 1,35 Libertate (r); 4,05 Pacea (f. rel).

AGROMASIN

S.C. „AGROMASIN“ SRL str. Petru Rares 25, ARAD. oferă spre vânzare onoratei clientele: mașini agricole, anvelope auto de toate dimensiunile, acumulatori, uleiuri, plasă din sirmă pentru gard cu izolație PVC, mașini de scris, ș.a.

S.C. GENERAL COMPRODUCT S.R.L.

ARAD — ROMANIA

STR. EMINESCU NR. 40

TEL. — 7 30 19

În secția prestări servicii oferă următoarele:
a) executie, intretinere și reparații instalații sanitare;

b) executie intretinere și reparații instalații electrice și electronice;

c) executie, intretinere și reparații instalații de încălzire;

d) lucrări de lăcătușerie, prelucrări mecanice, sudură, confecții metalice, finichigerie, etc.;

e) lucrări de tâmplărie, montaj geomur, etc.;

f) lucrări de zidărie, vopsiri, zugrăveli;

g) servicii de transport;

h) lucrări de croitorie, tapiterie.

EDITOR · S.C. — ȘTIREA — SRL ARAD

Colectivul de redacție: ADRIAN IOANAȘ (director redacție), SORIN TROCAN (red. șef), OFELIA BRAD (secretar general de redacție), DANIEL OGNEANU
Adresa: S.C. ȘTIREA S.R.L., ARAD, Bd. Revoluției nr. 71, telefon 3 64 37.

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Redacția nu ia în considerare anonimele.

Tiparul: S.C. „HFLICON“ Banat S.A.

Tipărirea: Calea Aradului nr. 1, telefon: 14 27 35, 14 27 72.

PREȚ 10 LEP

TIRAJ: 5.000 EXEMPLARE